

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Nauki, Edukacji i Sportu

Data posiedzenia: 28 lutego 2011 r.

Nr posiedzenia: 102

Posiedzeniu przewodniczył: senator –przewodniczący komisji Kazimierz Wiatr

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 1106, druki sejmowe nr 2215, 2484, 3391*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Józef Bergier, Ryszard Górecki, Ryszard Knosala, Adam Massalski, Tadeusz Skorupa, Piotr Wach, Kazimierz Wiatr,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
 - minister Barbara Kudrycka,
 - podsekretarz stanu Zbigniew Marciniak,
 - radca generalny w Departamencie Strategii Ewa Sieczek,
 - zastępca dyrektora Departamentu Strategii Andrzej Kurkiewicz,
 - radca generalny w Departamencie Finansowania Szkół Wyższych Elżbieta Bobrowska,
 - rzecznik prasowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Bartosz Loba,
 - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:
 - dyrektor Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej Wiktor Jędrzejec,
 - naczelnik Wydziału w Departamencie Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej Wioletta Laszczka-Bubiń,
 - Polska Akademia Nauk:
 - wicedyrektor gabinetu prezesa PAN Mieczysław Grabianowski,
 - przedstawiciel Inicjatywy Obywatelskiej Instytutów PAN Marian Srebrny,
 - Ministerstwo Zdrowia:
 - główny Specjalista w Departamencie Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Zdrowia Olga Bułhak,
 - naczelnik Wydziału w Departamencie Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Zdrowia Lidia Romańska-Kowalewska,
 - Ministerstwo Obrony Narodowej:
 - dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wojskowego Ewa Trojanowska,
 - szef zespołu ds. Nadzoru Uczelni Wojskowych Grzegorz Szczypek,
 - Minister Finansów:
 - zastępca Dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Barbara Markiton,

- naczelnik w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Małgorzata Halicka,
- naczelnik w Departamencie Gospodarki Narodowej Anna Sobczak,
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:
 - Rektor – Komendant Szkoły Głównej Służby Pożarniczej Ryszard Dąbrowa,
- Państwowa Komisja Akredytacyjna
 - wiceprzewodnicząca Danuta Strahl,
- Rada Główna Szkolnictwa Wyższego:
 - przewodniczący prof. Józef Lubacz,
- Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”:
 - wiceprzewodniczący KSN NSZZ Solidarność Julian Srebrny,
 - członek rady RSN NSZZ Solidarność Aleksandra Kochańska-Dziurawicz,
 - wiceprzewodniczący Regionalnej Sekcja Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Wojciech Pillich,
 - członek prezydium KZ NSZZ Solidarność Politechnika Warszawska Andrzej Pfitzner,
- Niezależne Zrzeszenia Studentów:
 - przewodniczący Jakub Michalis,
 - ekspert Zarządu Krajowego NZS ds. Szkolnictwa Wyższego Magdalena Ziółkowska,
- Zrzeszenie Studentów Polskich:
 - przewodniczący Rady Naczelnej Patryk Stanisław, oraz
 - przewodnicząca Krajowej Reprezentacji Doktorantów Kinga Kurowska,
 - przewodnicząca Parlamentu Studentów Dominika Kita,
 - Rzecznik Praw Doktorantów Krajowej Reprezentacji Doktorantów Paweł Pachuta,
 - senator Andrzej Misiołek,
- przedstawiciel Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu: Szymon Giderewicz

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Ustawę przedstawiła minister nauki Barbara Kudrycka. Ustawa, która jest efektem prac nad projektem rządowym oraz dwoma poselskimi wprowadza zmiany do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, a z uwagi na konieczność zapewnienia spójności systemu prawa, wprowadza je także do kilkunastu innych ustaw. Między innymi do ustawy o zasadach finansowania nauki, o Polskiej Akademii Nauk, o podatku dochodowym od osób fizycznych, o zawodach lekarza dentystry, o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu drogowego, o pożyczkach i kredytach studenckich oraz innych. Minister B.Kudrycka podkreśliła, że nowelizacja ma sprzyjać wzmocnieniu autonomii uczelni wyższych, dostosowaniu systemu kształcenia do potrzeb gospodarki, wymogów rynku i globalizacji. Ustawa powinna przyczynić też się do poprawy standardów i jakości kształcenia, rozwoju kadry naukowej, poprawy organizacji nauki i zarządzania uczelniami.

W dyskusji wzięli udział przedstawiciele strony społecznej.

Wojciech Pillich reprezentujący Krajową Sekcję NSZZ „Solidarność” podkreślił, że Deklaracja Bolońska, w zakresie moralnej i intelektualnej niezależności uczelni, nie jest realizowana, bowiem środowiska naukowe pozostają w politycznej zależności od władz państwa. Ustawa ogranicza samorządność uczelni, nie sprzyja stabilności zatrudnienia naukowców, nie poprawia warunków finansowania i wynagradzania w nauce i szkolnictwie wyższym. Zdaniem mówcy ustawa nie przyczyni się do wzmocnienia kryterium poprawności działalności naukowej.

Przedstawiciele środowiska doktorantów zwracali uwagę na nierówne traktowanie doktorantów w zakresie uprawnień do ulgowych przejazdów, które posiadają studenci. Postulowano także o niezaliczanie stypendiów do katalogu dochodów doktorantów ubiegających się o świadczenia socjalne.

Przedstawiciele środowisk studentów postulowali zachowanie statusu studenta w okresie po ukończeniu licencjatu, a przed podjęciem studiów magisterskich. Zwracano uwagę na nadużycia w zakresie uzyskiwania stypendiów socjalnych i konieczność weryfikacji informacji o statusie socjalnym studentów na podstawie zaświadczeń instytucji pomocy społecznej, jako wiarygodnych.

Zarówno przedstawiciele samorządu studenckiego, jak i pracowników naukowych podkreślali niski poziom finansowania kształcenia i badań naukowych w Polsce w porównaniu z wieloma krajami europejskimi. Jest to, zdaniem jednego z uczestników dyskusji, decydujące dla efektów działalności naukowej.

Większość senatorów biorących udział w dyskusji uznała rozpatrywaną ustawę za istotny postęp, i mimo nieuniknionych słabości, za akt dający nadzieje na rozwój nauki w Polsce.

Senator A. Massalski podkreślił, że od 20 lat udział wydatków na naukę w PKB nie zmienił się, a nawet spadł. Z zaniepokojeniem dostrzega nadmierne przeregulowanie ustawy.

Senator Tadeusz Skorupa wyraził opinię, że ustawa dyskryminuje uczelnie niepubliczne.

Minister B. Kudrycka podkreśliła, że niezależnie od regulacji ustawowych, w resorcie nauki trwają prace nad wprowadzeniem 30% wzrostu wynagrodzeń dla pracowników naukowych w okresie 2013-2015. Dzięki kadencyjności w senatach uczelni, podkreśliła, ustawa zagwarantuje większy przepływ pracowników uczelni przez jej ciała przedstawicielskie.

Z ponad stu zgłoszonych przez senatorów poprawek, komisja przyjęła osiemdziesiąt. Większość z nich ma charakter legislacyjny. Poprawki uściślają treść przepisów i porządkują je.

Komisja proponuje między innymi, aby mianowany pracownik zatrudniony na etacie na obecnych zasadach mógł pracować do okresu przejścia na emeryturę.

Dzięki innej poprawce pracownicy naukowcy, którzy nie obronili doktoratu lub habilitacji, a pracują ponad osiem lat, będą mogli kontynuować pracę na dotychczasowych zasadach do roku 2013, a następnie dostosować się do nowych przepisów i będą musieli spełnić warunki ośmioletniego okresu czasu pracy na etacie adiunkta lub asystenta.

Komisja przyjęła ustawę z osiemdziesięcioma poprawkami (za - 6, przeciw - 0, wstrzymało się - 0), Poprawki zgłosili senatorowie: Józef Bergier, Piotr Wach, Ryszard Knosala, Ryszard Górecki oraz Kazimierz Wiatr. Zdecydowaną większość poprawek zaaprobowali przedstawiciele strony rządowej.

Sprawozdawcą Komisji na posiedzeniu Senatu został wybrany senator Ryszard Górecki.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie osiemdziesięciu poprawek do ustawy (*druk senacki nr1106 A*).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.